

Vrine noći kadra

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Prema onome što se da shvatiti iz islamskih predaja posebna vrijednost mjeseca ramazana je u noći kadra koja se nalazi u njemu. Noć kadra je ta koja mjesec ramazan izdvaja i ističe od ostalih mjeseci.

Mjesec ramazana je jedan od najvažnijih Božijih blagodati koji daruje Svoje robove tokom godine, jer vjernik u uvjetima posta kada je njegova vezanost za ovosvjetske stvari i životinjske porive ili prekinuta ili smanjena, jačan vezu sa Gospodarem. Takve okolnosti se rijeđe mogu naći u ostalim mjesecima. Upravo stoga velikani duhovnog puta su prema Poslanikovoј praksi sva tri sveta mjeseca, redžep, šaban i ramazana, postili. Čovjek u okolnostima u kojima se nađe u mjesecu ramazanu ostvaruje spremnost da prihvati Božije lahore i izljeve milosti, što se jasno da vidjeti u čovjekovom izbjegavanju grijeha, nastojanja da stekne Božije zadovoljstvo i višoj oslobođenosti (tadžarrudu) u ovom mjesecu.

Duhovni putnici Božijeg puta posebno trebaju obratiti pažnju na što veću posvećenost opservaciji (murakebe) u ova tri mjeseca, jer koliko god da imali veću opservaciju doseći će višu oslobođenost i u krajnjem veću Božiju blizinu. Duhovni putnici trebaju posvetiti što veću pažnju i brigu svojim postupcima i govoru da bi postigli stanje posvećenosti za primanje Božijih darove u ovim svetim mjesecima.

Velikani puta su svojim učenicima preporučivali da izbjegavaju čak i misli oprečne Božijem zadovoljstvu jer to donosi zatamljenje srca i lišavanja spremnosti da se prime Božiji darovi.

Nepotrebno i prekomjerno pričanje te isprazni razgovori, opterećivanje i nagomilavanje različitim svakodnevnim slikama, prejedanje za iftar i sehur, druženje i sjedanje sa ljudima ovog svijeta, a posebno noćna sjela, raspravljanje o nebitnim stvarima, zaokupljenost mahanama drugih ljudi a nemarnost spram svojih, nepoštivanje društvenih odnosa i relacija, učestvovanje u okupljanjima koja su većinom posvećena samohvalisanju, samopromicanju i zadovoljenju nefsanskih strasti koja se organizuju sa velikom javnom i medijskom pompom i bukom, a sve

sa ciljem da se okupi više slušalaca i uveća lični sup, sve to i slično tome čovjeka lišava
.sposobnost da primi veliku Božiju milost u ovom svetom mjesecu

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ * تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ * سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

Zbilja, Mi smo ga objavili (cijelog na srce Poslanika) u noći Kadr!''

A šta ti misliš, šta je noć Kadra?

Noć Kadra je bolja od hiljadu mjeseci!

*Meleki i Ruh, s dozvolom Gospodara svoga, u njoj silaze zbog odluke svake,
u njoj je sigurnost sve dok zora ne svane!''[1]*

''Zbilja, Mi smo ga objavili u noći Kadr!'' Jasno je da se pokazna zamjenica "ga" u ajetu odnosi na Kur'an i to cio Kur'an koji je u ovoj noći spušten na srce Poslanika, a potom je postepeno objavljivao tokom dvadeset i tri godine. Kur'an koji je spušten na srce Poslanikovo u noći kadra to je onaj Kur'an koji se je spustio sa svetog položaja zbilje na srce Poslanika, dok Kur'an koji je postepeno objavljivao je onaj koji je spuštano sa srca Poslanikova u Svijet oblika za kojeg se posredstvom Džibraila, a (عالم اسفل) "Svijet imaginarni" i "niži Melekut". Poslanik je bio obavezan da ga obznani

وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ مُكْثٍ

I Kur'an Mi sve dio po dio objavljujemo da bi ga ti ljudima malo po malo kazivao. ''[2]''

Dakle, postoje dva vida spuštanja Kur'ana, jedan je onaj kada je u cijelosti spušten na srce Poslanika, a drugi je postepeni tokom dvadeset i tri godine da bi ljudi razmislili o njemu.

.U suri Kadr se misli na objavu cijele zbilje Kur'ana u jednoj noći na srce Poslanika

حَمْدٌ * وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ * إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ * فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ * أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ * رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Ha Mim. Tako mi jasne Knjige! Mi smo ga (Kur'an) zbiljau blagoslovljenoj noći objavili, i Mi smo opominjatelji. U njoj se (blagoslovljenoj noći) svaka mudra stvar raščlanjuje (određuje), po zapovijedi od Nas! Mi smo zaista slali poslanike, milošću tvoga Gospodara. On, zbilja, sve čuje i sve zna. ''[3]

U prva dva ajeta sure Ed-Duhân Uzvišeni Gospodar kaže: *''Ha Mim. Tako mi jasne Knjige!''*

Očigledno je da se Uzvišeni Gospodar u ovom ajetu zaklinje cijelim Kur'anom. Mišljenje onih koji kažu da je u ovoj noći tek samo počela objava Kur'ana nije u skladu sa ovim nedvosmislenim ajetima.

"Zbilja, Mi smo ga objavili u noći Kadr!" Noć kadra je noć određenja, a to znači da se u toj noći definišu sva određenja. To, također, potvrđuje prethodno spomenuti časni ajet

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

U njoj se (blagoslovljenoj noći) svaka mudra stvar raščlanjuje (određuje)."

Svaka stvar koja treba da se desi u Kreaciji u toj noći se određuje, definiše i odvaja. *"Mudra stvar"* u ajetu podrazumijeva određivanje i tačno definisanje muqadderâta za ljude. Da bi ovo objasnili neophodno je reći nekoliko uvodnih riječi. U Svijetu kojem živimo sve stvari su određene i definisane i odvoje od drugih. Moguće je da nama neke stvari budu nejasne ili neodređeno, kao recimo kiša i broj kapi, ali u zbilji Ovog svijeta sve je definisano i ne miješa se sa drugim stvarima. Međutim, postoji drugi viši svijet gdje takva definisanost i određenost nije prisutna. Taj svijet se još naziva i Svijet oblika. Naprimjer, nerijetko se dešava da čovjek u snu sanja jednog čovjeka koji već u sljedećem trenutku se pretvorio u neki drugi oblik i sve tako redom. U ovom svijetu zbilja stvari je po njihovom obliku. Dakle, u Svijetu oblika određenost i definisanost nije istovjetna određenosti i definisanosti koja je prisutna u Svijetu materije. Ako bi se uzdigli u još viši svijet u Svijet višeg Melekuta našli bi da tamo postoje zbilje, ali koje uopće nemaju oblika. Naprimjer, ljubav, čednosti i hrabrost koju osjetimo nema oblik, boju, miris, okus. Ne možemo reći moja hrabrost je slatka ili bijela. Ljubavi nema kakvoću da bi mu se mogli pripisati različiti oblici kakvoće.

Svaka stvar u Ovom svijetu ima jednu melekutsku zbilju. Također, postoje dva vida Melekuta, viši i niži. Čovjek koji obitava u Ovom svijetu raspolaže sa jednim imaginalnim oblikom i jednim višim melekutskim oblikom koji predstavlja njegov umski/racionalni aspekt. Bića koja se zaogrću odjećom postojanja Ovog svijeta prvo se sa te zbilje višeg Melekuta spuštaju na niži Melekut, a odatle opet u Ovaj svijet gdje mi sada živimo. Poslove koje će čovjek činiti tokom godine, njegovo zdravlje, bolest, imućnost i siromaštvo i druge stvari prije nego što se spuste .ovdje nisu određene i definisane i uobličene

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِك عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

Nema udesa koji zadesi Zemlju, niti zadesi vas, a da nije u Knjizi i prije nego ga damo Mi."

Dakle, sve što čovjeka zadesi prije nego se to desi, njegova zbilja je u Knjizi kod Uzvišenog, u Ploči pomno čuvanoj (Levhi mahfuz), u Svijetu brisanja i potvrđivanja. Dakle, u tom je Svijetu Ustvari, ova riječ u arapskom ima značenje oštrenja. تَبَرَّأَهَا prije nego bude dato, prije nego bude i šiljenja pera, a to znači dok se pero na zašilji ono ne može ništa određeno da zapiše i odredi. Kada uzmemo u ruke trsku ona ima potencijal bude pripremljena za pisanje na više načina: da ima zadebljan ili tanak vrh, uzak ili širok, za dešnjake ili ljevake, duge ili kratke drške itd. Jednostavno, onako kako ga mi zašiljimo ono će i pisati, odnosno ostavljati traga na papiru.

Međutim, kada se trska jednom zašilji i ostavi po strani ona se više ne može mijenjati i definisana je.

Prema tome, prije nego što mi uredimo to pero i zašiljimo zbilja toga je u Knjizi kod Uzvišenog.

"Nema udesa koji zadesi Zemlju, niti zadesi vas, a da nije u Knjizi i prije nego ga Mi damo.

Zbilja je to Allahu lahko." Sve što nas zadesi i što je u našim dušama prije nego što bude određeno i definisano ono je kod Uzvišenog. A zašto

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

Da ne biste očajavali zbog onoga što vam je izmaklo i da se prekomjerno ne biste radovali"
onom što vam je On dao. [5]

Naravno, čovjekova određenja podrazumijevaju neke preduvjete. Zbilja ovih određenja u Svijetu višeg Melekuta nema oblika, ali nakon što se spusti u Svijet oblika poprima oblik, a rekli smo da u tom svijetu postoje neke nejasnosti i nedefinisanosti. Snoviđenje je najbolji primjer toga. Čovjek u snu vidi kako jedna oblik prelazi u drugi ili sanja kako leti, prolazi kroz zidove, vozi se autom odjednom sebe vidi kako plovi na brodu i sl. Sve ovo su promijene u određenosti. U filozofiji je dokazano postojanje imaginalnog Svijeta tako da se time ovdje nećemo baviti. Bića koja postoje u Ovom svijetu imaju jednu svoju zbilju u Svijetu značenja, odatle se spušta u viši Melekt, odatle u niži Melekt koji je ujedno i Svijet oblika, a s tog mjesta se spušta još niže gdje poprima jedan oblik određenosti i definisanosti a to je na zemaljskom nebu i to je najniža razina Melekuta i niža određenost od njega ne postoji. Ako se spusti odatle niže pojavljuju se bića našeg izvanjskog Svijeta.

"Zbilja, Mi smo Kur'an objavili u noći Kadr!" Uistinu ovo je veoma neobična i blagoslovljena noć.

"Mi smo Kur'an zbiljau blagoslovljenoj noći objavili."

"A šta ti misliš, šta je noć Kadr (o Poslaniče)?" Ovo je veoma važno. *"Noć Kadr bolja je od hiljadu mjeseci!"* Kako je moguće da jedna noć bude bolja od hiljadu mjesec. U svom životu ste

vjerovatno doživjeli trenutke da vas je zadesila takva sreća koja je ostavila traga na cio vaš život. Upravo je to značenje *“Noć Kadr bolja je od hiljadu mjeseci!”* Allahov Poslanik, s.a.v.a., je vidio neke ljude u prošlim ummetima među Beni Israilom koji su hiljadu godina nosili mač i borili se na Božijem putu te je pitao Uzvišenog: Životni vijek mog ummeta je kratak, mnogo manje imaju propisa od prethodnih ummeta pa tako i manje djela. O Bože, šta ćeš dati zauzvrat mom ummetu da se i oni okoriste. Stigao je kratak odgovor. *“Noć Kadr bolja od hiljadu mjeseci.”*

Cio životni vijek čovjeka koji je zaronjen u ovosvjetskim užicima i zadovoljenju niskih strasti, a koji otprilike traje oko osamdeset godina, što, opet, otprilike odgovara hiljadu mjesec, ne može .se mjeriti sa jednom noći Kadr

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ * ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ * مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

Šta misliš ti, ako im – da uživaju – godina mnogo damo Mi, pa ih potom pohodi ono čime im“ se prijeti?! Pomoći im neće ništa to što su uživali!”[6]

Sva ovosvjetska uživanja ne vrijede koliko duhovni užici jedne noći Kadr. Kako je to samo neobična noć. Noć kadasu sve džennetske kapije otvorene, a džehennemske zatvorene. Noć Kadara je noć spuštanja Božije volje u Kreaciju. Ko može da percipira i sagleda ovu zbilju?! Za vrijeme Poslanikova mubarek života melec su u ovoj noći spuštali njemu. Ovo je noć koju Božiji prijatelje cijelu godinu sa velikim žarom iščekuju i učili bi u dovi: Ako mi je Bože propisana smrt ove godine, pa Ti učini da bar doživim noć Kadr pa tek onda da umrem! Oni su bili žedni noći Kadr jer jedna noć ibadeta u njoj je jednaka ibadetu hiljadu mjeseci. Jedan kur'anski ajet proučen u noći Kadr je poput hiljadu ajeta u drugim danima. Jedan dan posta je poput hiljadu dana posta drugim danima. Kakve ima sličnosti između onoga koji hiljadu mjeseci ili hiljadu godina nosi mač na Božijem putu i onoga koji jednu noć bude u ibadetu radi Boga. Sve ovo je posredstvom berićeta Poslanikova. Poslanik je taj koji nam je otvorio ova vrata.

Poslanik je otvorio otvor kroz koji isijava Božija svjetlost na Kreaciju. Neko dijete ide jednu godinu školu, a neko drugo šest godina ali ni blizu nije naučilo i ne shvata koliko ono što je samo jednu godinu išlo u školu. Ljudi su različitih sposobnosti shvatanja. Jedna osoba veoma brzo razumijeva stvari dok druga veoma teško ili nikako. Nema čuđenja. Gospodar je ukazao posebnu milost Poslaniku ummeta posljednjeg vremena da za jednu noć može toliko duhovnih koristi steći kojeg prijašnji ummeti nisu mogli.

“Noć Kadr bolja je od hiljadu mjeseci.” Zašto? Sljedeći ajet pojašnjava razlog toga. *“Meleki i Ruh, s dozvolom Gospodara svoga, u njoj silaze zbog odluke svake.”* Ali njihovo silaženje je

koji je prezent (تَنَزَّلُ) svake noći Kadra svake godini što se može shvatiti iz glagola tenezzele. Ovo ukazuje da noć Kadra nije bila samo jednom za vrijeme (مضارعہ) nesvršene i trajne radnje života Allahova Poslanika, s.a.v.a., i da je s time okončana ova velika blagodat. Zapravo, ova noć se svake godine ponavlja i meleci i Ruh se spuštaju, a Ruh je jedan od najvećih meleka, veći i od Džibraila. U ovoj noći ovaj melek spušta sa svim poslovima svijeta za iduću godinu. U ovoj noći se određuju svi poslovi.

“U njoj je sigurnost sve dok zora ne svane!” Sigurnost (selam) znači lišenost svakog oblika poniženja, tjelesne i duhovne bolesti. Kada mi nekome nazivamo selam upravo mu to želimo, odnosno jamčimo mu sigurnost da ga neće zadesiti nikakva nesreća od strane nas. U ovoj noći šejtani ne mogu ljude napadati zbog veličine događa u njoj i očitovanja zbilje Melekuta i viših svjetova.

Da je Allah, dž.š., imao bolji poklon za Svoga Miljenika, najodabranijeg bića u cijeloj Kreaciji, od noći Kadra sigurno bi ga njemu dao, ali nije imao.

“Šta misliš ti, ako im – da uživaju – godina mnogo damo Mi, pa ih potom pogodi ono čime im se prijeti?! Pomoći im neće ništa to što su uživali!”[7]

Onaj ko se osvjedoči o zbiljama viših svjetova Ovaj svijet i sve na njemu nema nikakvu vrijednost, kako kaže Imam Ali u jednoj predaji koliko i kihanje koze. Samo Poslanik, a nakon njega istinski vjernici i duhovni putnici znaju pravu vrijednost noći Kadra. Noć Kadra je velika blagodat i rasprostrta Božija sofrina koja na koju smo svi mi pozvani, a do nas je koliko ćemo se njome okoristiti.

Bože daruj nam snagu da spoznamo veličinu noći Kadra i da u njoj učestvujemo cijelim svojim bićem sa Tvojim ostalim odabranim robovima

El-Qadr, 97:1-5.[1]

[2]El-Isrâ', 17:106.

[3]Ed-Duhân, 44:3-6.

[4]El-Hadîd, 57:22.

[5]El-Hadîd, 57:23.

[6]Eš-Šu'arâ', 26:205-207.

[7]Eš-Šu'arâ', 26:205-207